

දේශගුණික සාධක

වර්ෂාපතනය
සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව
උෂ්ණත්වය
ආලෝකය
සුළඟ
වාෂ්පීකරණය

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්ෂාපතන යාන්ත්‍රණ

මෝසම්
සංචලන ක්‍රියාවලි
කාලගුණික පද්ධති

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්ෂාපතන ඊදම

1. පළමුවැනි අන්තර් මෝසම් සෘතුව
2. තිරිත දිග මෝසම් සෘතුව
3. දෙවැනි අන්තර් මෝසම් සෘතුව
4. ඊශාන දිග මෝසම් සෘතුව

ප්‍රාදේශීය උෂ්ණත්ව විචලන

උච්චත්වය
භූගෝලීය පිහිටීම
වෘක්ෂලතා ගහනය
මිනිසාගේ ක්‍රියා
අභ්‍යන්තර ජලාශවල පිහිටීම
වර්ෂාපතන ව්‍යාප්තිය

කෘෂි කාලගුණික ඒකක තුළ

ප්‍රදේශය නියෝජනය කිරීම
පොකුණු හෝ ජලාශ නොවීම
ජල වහනය සතුටුදායකවීම
සමතලා වීම
බාහිර බාධක වලින් තොරවීම
තෘණ වවා කොටට කපා තිබීම
ආරක්ෂිත වැටක් ඉදිකිරීම

ජල චක්‍රය

වාෂ්පීකරණය
උත්ස්වේදනය
වායුගෝලීය සංසරණය
ඝනීභවනය
වර්ෂණය
කාන්දුවීම
අපධාවය
භූ ගත ජල චලනය

ගුණාත්මක වායු

CO₂
CH₄
N₂O
CFC
HFC
PFC
SF₆

කාලගුණික පද්ධති

පහළ වායු ගෝලයේ කැලඹීම්
(අඩු පීඩන ප්‍රදේශයන්)
පීඩන අවපාතයන්
සුළි සුළං/වා සුළි (cyclones)

කාලගුණික පද්ධති යුළි යුළං දැක්වූ වර්ධනය වීම

- සාගර ජලයේ උෂ්ණත්වය 27°C ට වඩා වැඩිවීම
- සිරස් දිශාවේ විවිධ මට්ටම් අතර සුළගේ වේගය හා දිශාව වෙනස් වීම ඉතා අඩුවීම
- කොරියෝලිස් බලය (අපක්‍රමණ බලය) ශුන්‍යයට ආසන්න නොවිය යුතු ය.

කාලගුණික දත්ත ලබාගැනීම

පැය 08:30 ට සහ පැය 15:30 ට
දිනකට වරක් පමණක් ලබාගන්නා දත්ත පෙර දිනය සටහන්

- වර්ෂාපතනය
- උපරිම - අවම උෂ්ණත්ව
- වාෂ්පීකරණය
- සුළගේ වේගය
- සූර්යය දිපිත පැය ගණන

දිනකට දෙවරක් ලබා ගන්නා දත්ත උදය වරුව හා සවස් වරුව ලෙස

- සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව
- පාංශු උෂ්ණත්ව

දේශගුණික විපර්යාස වල බලපෑම

- වර්ෂාපතන රටාව හා ව්‍යාප්තිය වෙනස්වීම
- දීර්ඝ නියං හා ගංවතුර ඇතිවීම
- අධි නිල වැසි ඇතිවීම
- බාදක වැසි නිසා පාංශු බාදනය ඉහළ යාම
- ප්‍රභාසංස්ලේෂණ කාර්යක්ෂමතාව අඩුවීම
- රෝග පළිබෝධ හානි වැඩිවීම
- ආක්‍රමණ කාරි වල් පැළෑටි ව්‍යාප්ත වීම
- සත්ත්ව නිෂ්පාදන පහත වැටීම
- බෝග අස්වැන්න අඩුවීම
- ජල හිඟ තත්ත්ව ඇතිවීම ඵලදීනෝ ලාභිනා තත්ත්ව ඇතිවීම
- සාගර ජල මට්ටම ඉහළ යාම

බෝග වගාවට දේශගුණයේ බලපෑම

දේශගුණික විපර්යාස වල බලපෑම අවම කිරීම

- කාර්යක්ෂම ගොවිපොළ ජල කළමනාකරණය
- කෘෂි පාරිසරික කලාප මට්ටමින් බෝග නිර්දේශ ලබා දීම
- පරිසරයට සුදුසු නව ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම
- පරිසරය සුරැකෙන සේ කෘෂි කටයුතු කර ගෙන යාම
- පරිසරය සුරකින අණා පනත් හැකි සෑම විටම උපරිම අයුරින් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කෘෂි රයායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය අවම කිරීම

ගෝලීය උණුසුම් වීම අවම කිරීමට

- පොහොර කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම
- දුර්වල ජල වහනය සහිත කුඹුරු ඉඩම්වලින් මිනිස් මුත්ත වීම අඩු කිරීමට ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක උපාය මාර්ග භාවිත කිරීම.
- ආන්තික ඉඩම්වල වන වගාව.
- ගොවිපොළ බල ශක්තීන් උදෙසා පුනර්ජනනය කළ හැකි ශක්තිය භාවිතය.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි දේශගුණික කලාප

1. පහත රට තෙත් කලාපය
2. මැද රට තෙත් කලාපය
3. උඩ රට තෙත් කලාපය
4. පහත රට අතරමැදි කලාපය
5. මැද රට අතරමැදි කලාපය
6. උඩ රට අතරමැදි කලාපය
7. පහත රට වියළි කලාපය

Advanced Level Agricultural Science with
Kapila Ranasinghe Bsc. sp. Hons., PGDE, DIT
kapilakranasinghe@gmail.com
071 56 22 141

කෘෂි ජාරිසරික කලාප සංකේත කිරීම

WL_{1a}

ප්‍රධාන දේශගුණික කලාපය	උච්චත්ව කලාපය	තෙතමන පරාසය	වර්ෂාපතන ව්‍යාප්තිය

තෙත් කලාප
අතරමැදි කලාප
වියළි කලාප
එකතුව

P₆₆₀ ⇌ P₇₃₀

කෘෂි ජාරිසරික කලාප සීමාවේ ප්‍රයෝජන

- ඒකාකාරී දේශගුණික තත්ත්වයන් ඇති ප්‍රදේශ හඳුනා ගත හැකි වීම.
- යල හා මහ කන්නවල කාල සීමාවන් ලබා ගත හැකි වීම හා ඒ අනුව වගා කටයුතු සැලසුම් කළ හැකි වීම.
- ඒ ඒ කලාපයට සුදුසු බෝග නිර්දේශ කළ හැකි වීම.
- කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු වීම.
- කෘෂිකාර්මික ඉඩම් කලාපීයකරණයට උපකාරී වීම.
- ඉඩම් සංවර්ධන හා සංරක්ෂණ කටයුතු පහසු වීම.
- කෘෂි ක්ෂේත්‍රයේ ආයෝජනවලින් නිසි ඵල ලබා ගැනීමට හැකි වීම සහ අවදානම අඩු කර ගත හැකි වීම.

වැඩි පීඩන සහිත ප්‍රදේශ

සමක රේඛාව අවට නිවර්තන අර්ධාකාර කලාපය

Evaporation, Transpiration, Condensation, Precipitation, Infiltration, Percolation, Surface run-off, Throughflow, Ocean